

ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА

• LAND ADMINISTRATION •

БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН
ЯАМ

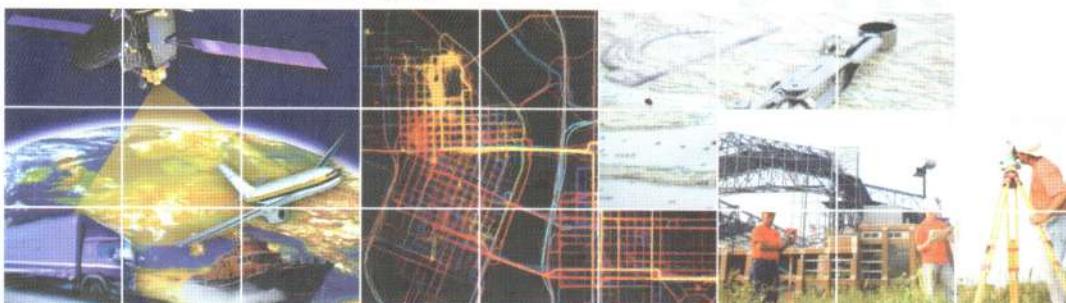
ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА,
ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН
ГАЗАР

МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИ,
ФОТОГРАММЕТР
ЗУРАГ ЗҮЙН ХӨЛБӨО

Геодези, зураг зүйн салбарын ажилтны анхдугаар зөвлөгөөн

2012 оны 11 дүгээр сарын 23
Төрийн ордон

8658000 678211

БАСТАУА
ДАСАСЫНДЫК АСАУЛЫК

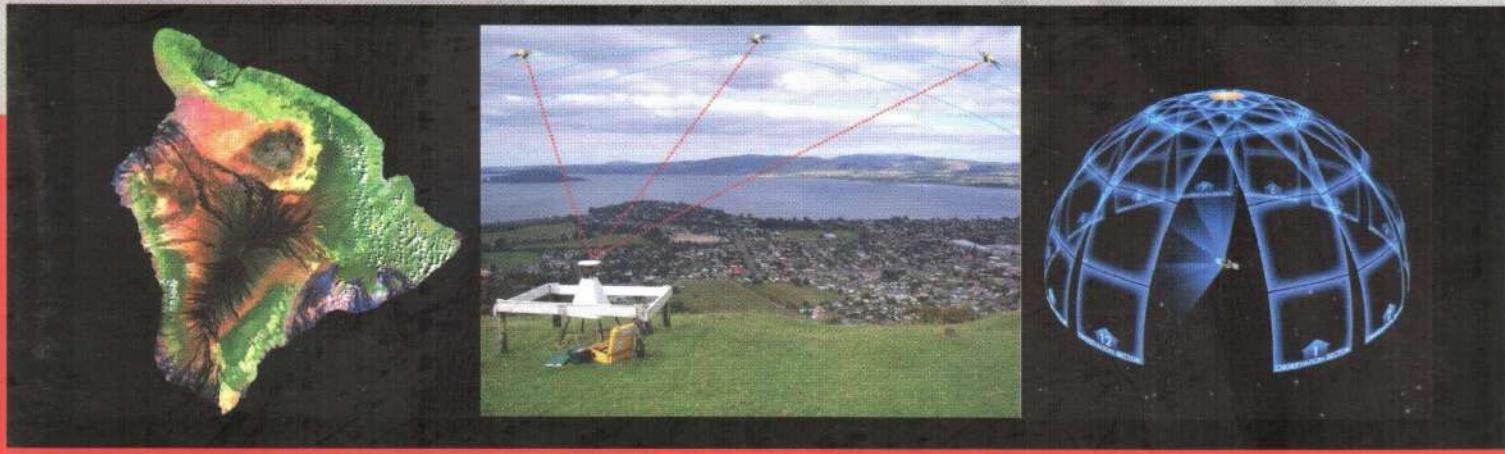
The image shows the front cover of a magazine titled 'НИЙТЛЭГ ЗӨРЧИЛ' (Niytlzg Zorhil). The title is prominently displayed in red and white text at the top right. Below the title, there is a graphic element consisting of a blue and yellow globe with a grid pattern. The number '31' is written in a large, bold, black font in the lower-left corner. The background of the cover features a textured, light-colored surface.

Монголын геодези фотограмметр
зураг зүйн холбоо

ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

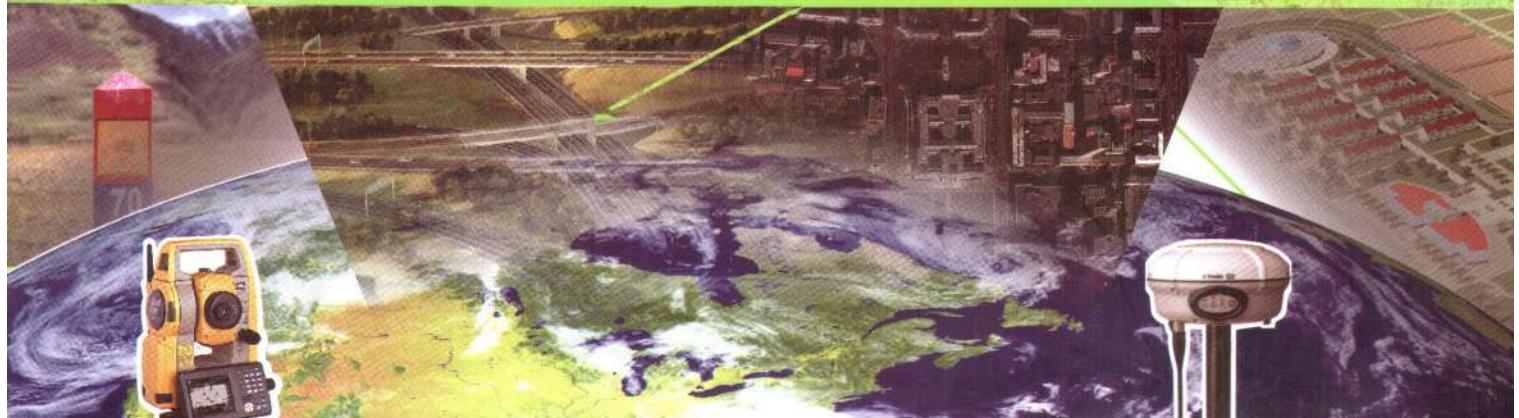
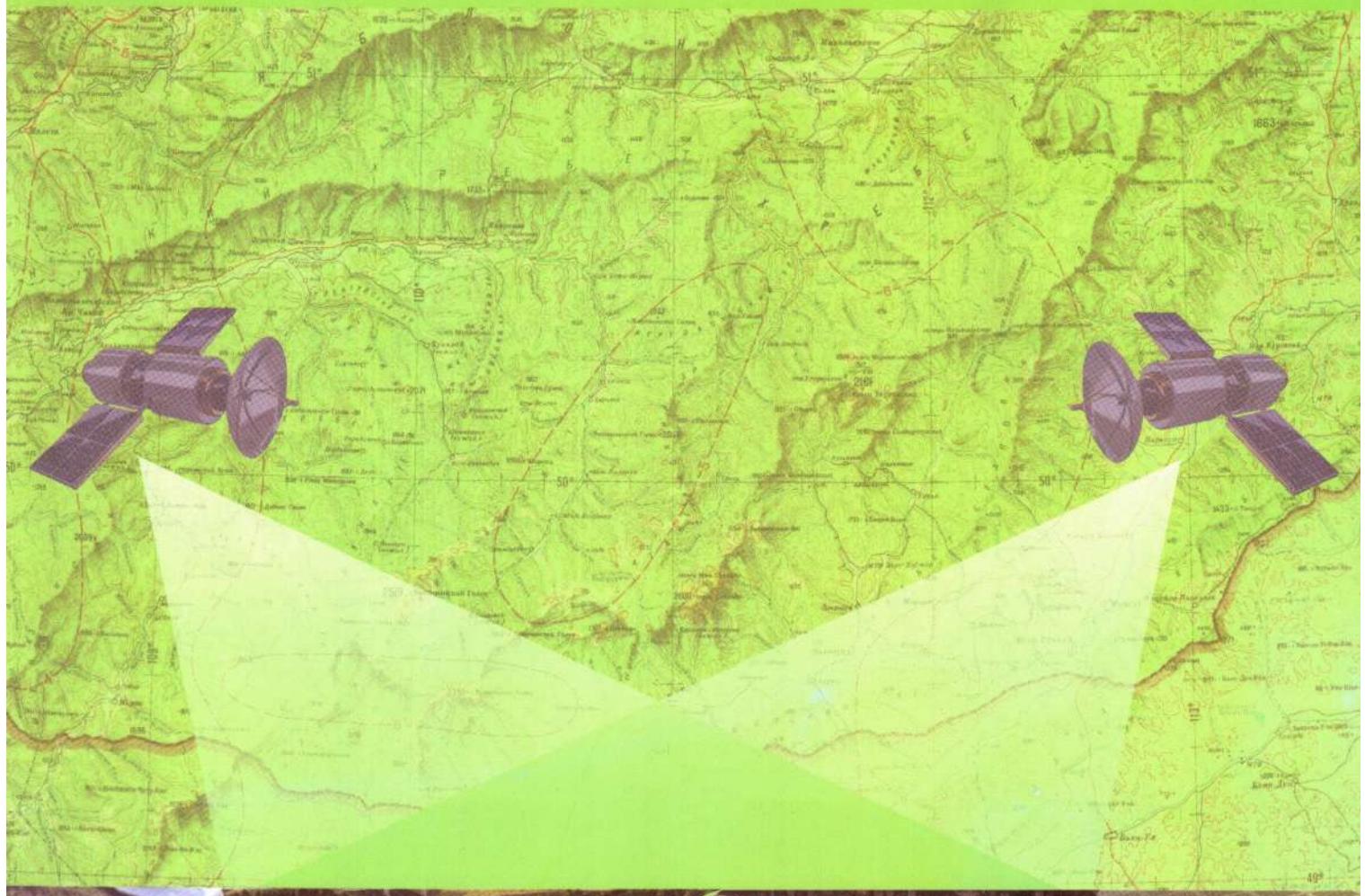

ГЕОДЕЗИ

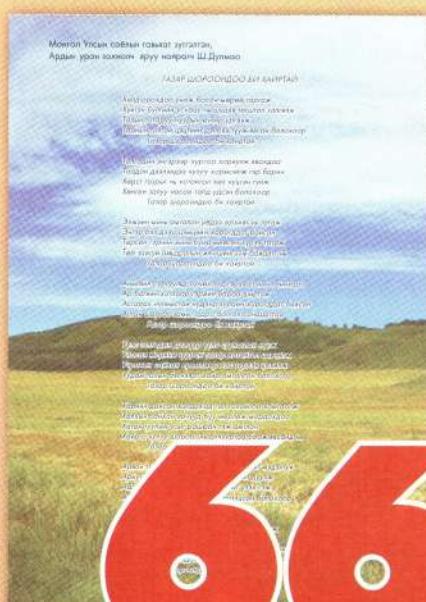
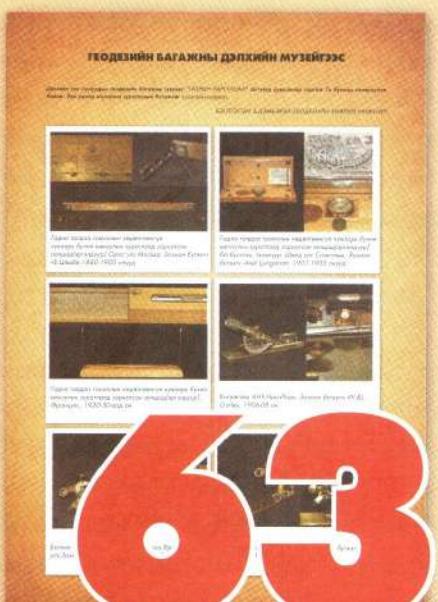
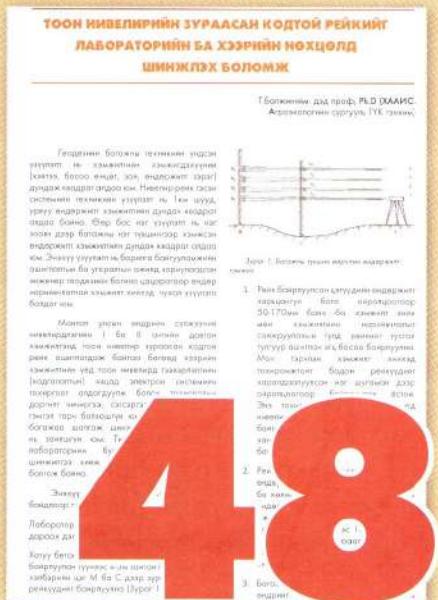
ЗУРАГ ЗҮЙ

МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИ ФОТОГРАММЕТРИ
ЗУРАГ ЗҮЙН ХОЛБООНЫ 10 ЖИЛИЙН ОЙ

Designed by MHE Co., LTD

МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИ, ФОТОГРАММЕТР, ЗУРАГ ЗҮЙН ХОЛБОО

ГЕОДЕЗИ

ЗУРАГ ЗҮЙ

2018/01(01)

**МГФЗЗХ-НЫ НЭРЭМЖИТ
“ШИЛЖИН ЯВАХ ЦОМ” ҮН ТӨЛӨӨ 2017 ОНЫ
СПОРТЫН ОЛОН ТӨРӨЛТ ТЭМЦЭЭН**

ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

СЭТГҮҮЛИЙН РЕДАКЦИ

Ерөнхий редактор :
Т.БАЛЖИННЯМ

Редакцийн гишүүд:
Д.ОЮУНЦЭЦЭГ
А.ЦЭРМАА
Г.ЧОГДОН
С.ЭНХТУЯА
Ч.САНДАГДОРЖ
Д.МОНХБАЯР
А.БАЯРСАЙХАН
Д.БАТЗОРИГ
Д.ТУВШИНБАЯР
Ж.АЛТАНЦЭЦЭГ
Б.АЛТАНТУЯА

Дугаарыг хэвлэлтэнд бэлтгэсэн:
Т.БАЛЖИННЯМ
Б.АЛТАНТУЯА

Хэвлэлийн дизайныг:
МГФЗЗХ-оос бэлтгэв.

Дизайнер:
С.ЦАСЧИХЭР

Хэвлэлийг МГФЗЗХ-оос эрхлэн гаргав.

Хаяг: Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг,
2-р хороо, Чоймболын гудамж, Их тойруу
15-1, Рентолан ХХК-ий байр 417 тоот.

Эмайл хаяг: executive@magpc.mn

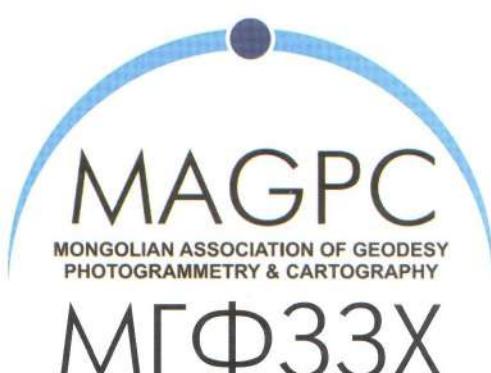
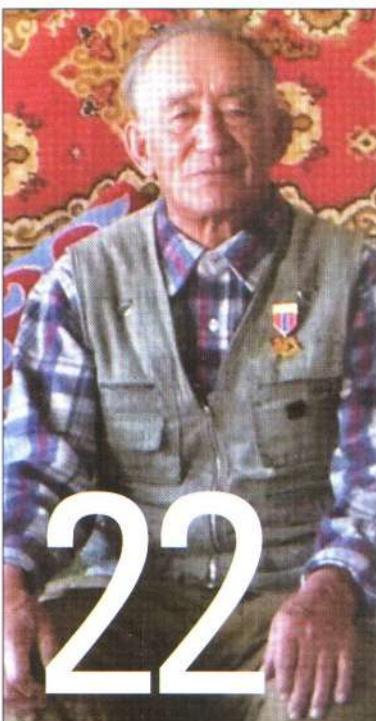
Утас: 99185110

05

06

МГФЗЗХ

Сэтгүүлийг Геодези, зураг зүй ба газрын харилцааны салбарын ажилчин, ажилтан, аж ахуйн нэгж, төрийн байгууллага, ард иргэдэд шинжлэх ухаан техникийн болон танин мэдэхүйн, мэдээ, мэдээллийн зорилгоор нийтлэв.

Хэвлэлийн редакци нь сурталчилгааны материалын агууллагад хариуцлага хүлээхгүй.

Сэтгүүлийн материалууд, өгүүлэл, нийтлэл, фото болон бусад зураг схемийг дахин хэвлэн нийтэлсэн тохиолдолд "Геодези Зураг зүй" сэтгүүлийг ишлэл болгоно.

МГФЗХ
МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИИ, ФОТОГРАММЕТРИИ
ЗУРАГ ЗҮЙН ХОЛБОО

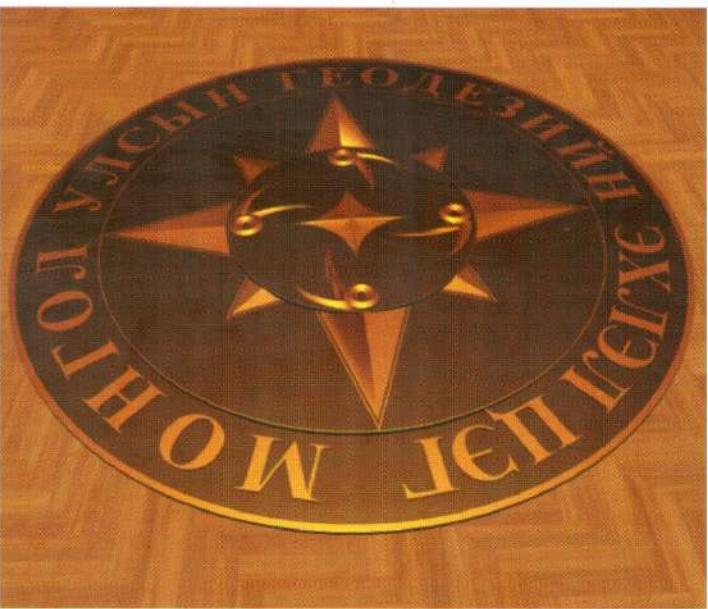
МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИИ, ФОТОГРАММЕТРИИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ХОЛБОО

ГЕОДЕЗИИ ЗУРАГ ЗҮЙ

2019/01(06)

“МОНГОЛ УЛСЫН ГЕОДЕЗИЙН
ЭХЛЭЛ ЦЭГ” төсөл

ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

СЭТГҮҮЛИЙН РЕДАКЦИ

Ерөнхий редактор:

Т.БАЛЖИНЯМ

Редакцийн гишүүд:

Ю.ЧУЛТЭМ
Д.ОЮУНЦЭЦЭГ
Б.АЛТАНТУЯА
П.ЭРДЭНЭЧИМЭГ
Д.ТУВШИНБАЯР
Ц.ДАШЗЭВГЭ

Дугаарыг хэвлэлтэнд бэлтгэсэн:

Т.БАЛЖИНЯМ
Б.АЛТАНТУЯА

Хэвлэлийн дизайныг:

МГФЗЗХ-оос бэлтгэв.

Дизайнер:

С.ЦАСЧИХЭР

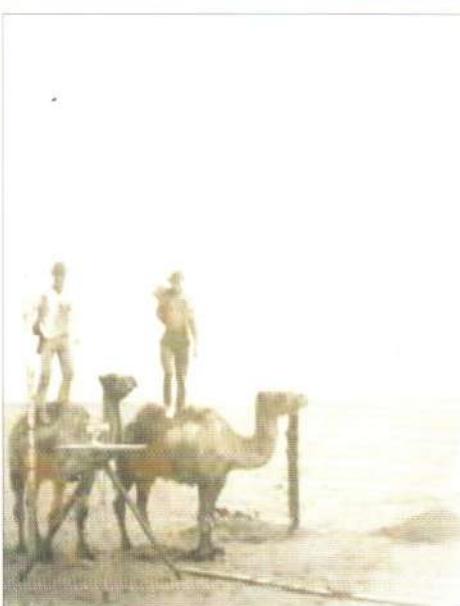
ХЭВЛЭЛИЙГ МГФЗЗХ-ООС

ЭРХЛЭН ГАРГАВ.

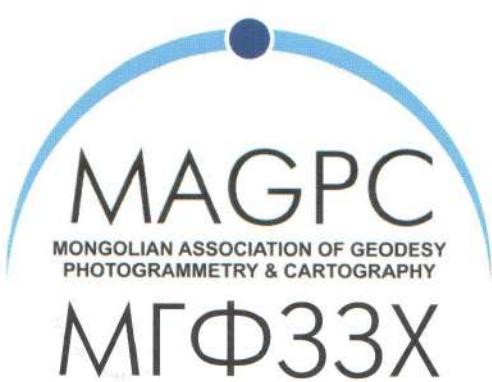
Хаяг: Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 2-р хороо, Чоймболын гудамж, Их тойруу 15-1, Рентолан ХХК-ий байр 417 тоот.

Эмайл хаяг: executive@magpc.mn

Утас: 9929-0324, 9918-5110

Зөвлөх инженер
Ч.Цэрэнбат, Н.Ган-
Эрдэнэ нар цөлд
хэмжилт хийсэн нь

Сэтгүүлийг Геодези, зураг зүй ба газрын харилцааны салбарын ажилчин, ажилтан, аж ахуйн нэгж, төрийн байгууллага, ард иргэдэд шинжлэх ухаан техникийн болон танин мэдэхүйн, мэдээ, мэдээллийн зорилгоор нийтлэв.

Хэвлэлийн редакци нь сурталчилгааны материалын агууллагад хариуцлага хүлээхгүй.

Сэтгүүлийн материалыуд, өгүүлэл, нийтлэл, фото болон бусад зураг схемийг дахин хэвлэн нийтэлсэн тохиолдолд "Геодези Зураг зүй" сэтгүүлийг ишлэл болгоно.

МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИ, ФОТОГРАММЕТР,
ЗУРАГ ЗҮЙН ХОЛБОО

ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

2019/02(07) Тусгай дугаар

МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИ, ФОТОГРАММЕТР,
ЗУРАГ ЗҮЙН ХОЛБОО

ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

2019/03 (08)

МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИ, ФОТОГРАММЕТР,
ЗУРАГ ЗҮЙН ХОЛБОО

ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

2021/04(09) Тусгай дугаар

МОНГОЛ УЛСАД ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН САЛБАР ҮҮСЧ
ХӨГЖСӨНИЙ 90 ЖИЛИЙН ОЙД ЗОРИУЛАВ

АГУУЛГА

МЭНДЧИЛГЭЭ	4-19
▪ Монгол Улсын Гавьяат Барилгачин, хөдөлмөрийн баатар Б.РАГЧАА	4
▪ Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, бхб-ын сайд Б.МОНХБААТАР	6
▪ ГЗБГЗГЫН ДАРГА Ц.ГАНХҮҮ	7
▪ МГФЗХ-НЫ ТЭРГҮҮН О.ХОСБАЯР	9
▪ Угзэггын дэд дарга асан, доктор, профессор Д.ГАНСУХ	11
▪ ГХГЗГЫН ДАРГА АСАН А.ХҮРЭЛШАГАЙ	12
▪ Хот төлөвлөлт, судалгааны институутын дарга Ч.РЭГЗМАА	13
▪ Геодезийн ахмад инженер Я.СЭРЭВЖАА	14
▪ Угзэггын инженер геодезийн товчооны дарга асан З.ЛУВСАНТУВДЭН	14
▪ Ахмад зураг зүйч инженер Н.ОРШИХ	15
▪ Угзэггын аж ахуй эрхэлсэн орлогч дарга Ж.ДАВАА	15
▪ Зураг зүйн ахмад инженер Ц.ЦЭРМЭА	16
▪ ГЗБГЗГЫНАХМАДЫН ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА Д.ХИШИГХОРОЛ	19
ТӨРИЙН БОДЛОГО	20-29
▪ Монгол Улсад геодези, зураг зүйн салбар үүссэний 90, эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага байгуулагдсаны 50 жилийн ой	20
НИЙТЛЭЛ	30-67
▪ Геодези, зураг зүйн тухай хуулийн шинэчилсэн нариуулгын төслийн танилцуулга	30
▪ Орон зайн мэдээллийн үнэ цэнэ	33
▪ Му-ын засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг гзбгзгын төрийн архивын түүх, уйл ажиллагааны түүхэн замнал	35
▪ Геодези, зураг зүйн хөгжлийн асуудалд	40
▪ Монгол Улсын геодези, зураг зүй	45
▪ Геодезийн шинжлэх ухааны хөгжлийн чиг хандлага	49
▪ Зуугийн хагасыг насалсан зураг зүй	60
ГАВЬЯА ШАГНАЛ	68-72
МЭДЭЭ, МЭДЭЭЛЭЛ	73-83
▪ Геодези, зураг зүйчдийн нэрэмжит талбай, хөшөөний нээлтийн ёслолын арга хэмжээ	73
▪ Геодези, зураг зүй-90 эрдэм шинжилгээний хурал	74
▪ Геодези, зураг зүйн салбарын ахмад, залуу үеийн уулзалт геодези, зураг зүйн салбарын 90 жилийн ойд зориулсан	74
▪ Ажил мэргэжлийн уралдаан	75
▪ Геодези, зураг зүйн салбарын 90 жилийн ойд зориулсан спортын 5 төрөлт тэмцээн	76
▪ Дэлхийн орон зайн шилдгүүдийг шагнах ёслол-2020	77
▪ Цэцэрлэгийн хүүхэд, сурагчдын дунд зохион байгуулсан гар зургийн уралдаан	80
ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН АЛБАНЫ ОН ЦАГИЙН ХЭЛХЭЭС	84-91
ЗОЧНЫ БУЛАН	92-94
▪ Монголын геодези, зураг зүйн салбарт ажиллаж байсан анхны газар зохион байгуулагч эмэгтэй лэгжидмаа	92
▪ "ГЕОМАСТЕР" ХХК-ны захирал Ц.МӨНХТОГТОХ	95
МОНГОЛЫН ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙЧДИЙН НЭРЭМЖИТ ТАЛБАЙ	100

ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

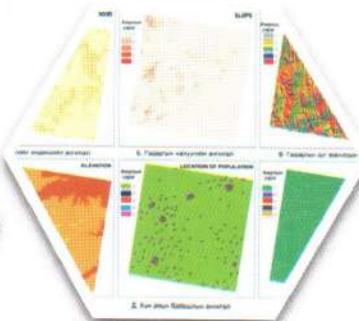
CARTOGRAPHY

GIS

REMOTE SENSING

PHOTOGRAMMETRY

GEODESY

АГУУЛГА

МЭНДЧИЛГЭЭ

ГЕОДЕЗИ

- ГЕОДЕЗИЙН ШИНЖЛЭХ УХААНЫ ХӨГЖИЛ
ДЭХ ИНЖЕНЕРИЙН ҮҮРЭГ, ЁС ЗҮЙ 3

ЗАЙНААС ТАНДАН СУДЛАЛ

- ОЛОН СУВГИЙН СПЕКТРИЙН МЭДЭЭ 7

ЗУРАГ ЗҮЙ

- НИСЛЭГИЙН ЗУРАГ 9

ГАЗАРЗҮЙН МЭДЭЭЛЛИЙН СИСТЕМ

- WEBGIS ХӨГЖҮҮЛЭЛТ НЭЭЛТТЭЙ ПРОГРАММ
ХАНГАМЖУУДЫН ХЭРЭГЛЭЭ 14

ОНОЛ, АРГА ЗҮЙ

- ТҮЙМРИЙН ЭРСДЭЛИЙГ ҮНЭЛЭХ АРГАЗҮЙН АСУУДАЛД 18
- НИСГЭГЧГҮЙ НИСЭХ ТӨХӨӨРӨМЖ АШИГЛАН ХӨРСНИЙ
ЧИЙГИЙН ХАНГАМЖ, ТЕМПЕРАТУРЫГ
ТОДОРХОЙЛОХ СУДАЛГАА 23
- ГЕОДЕЗИЙН СОЛБИЦЛЫН ШИНЭ ЭРИН ДЭХ УЛСЫН ГЕОДЕЗИЙН
СУЛЖЭЭНИЙ ЦЭГҮҮДИЙН СОЛБИЦЛЫН ХАРЬЦУУЛАЛТ 29

МЭДЭЭ МЭДЭЭЛЭЛ

- "ЗӨВЛӨХ БОЛОН МЭРГЭШСЭН" ЗЭРЭГ ГОРИЛОХ,
СУНГАХ ИНЖЕНЕРҮҮДЭД ЗОРИУЛАН ЗОХИОН
БАЙГУУЛСАН СУРГАЛТ 34
- "МОНГОЛ УЛСЫН СУМДЫН БАГИЙН НЭР БАТЛАХ"
УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫН ТӨСЛИЙГ
БОЛОВСРУУЛАН БХЯА-НД ХҮРГҮҮЛЛЭЭ 36
- САЛБАРЫН АЖИЛТНУУД ШАГNUУЛЛАА 37
- ГАЗАР ЗҮЙН НЭР ТӨРЛИЙН 18 БАГЦ СТАНДАРТЫН
ТАНИЛЦУУЛГА 37

ЗОЧНЫ БУЛАН

- "ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙ" СЭТГҮҮЛИЙН ЭНЭХҮҮ
ДУГААРЫН ЗОЧИН Д.ОТГОН 39

ШИНЭ ТЕХНИК ТЕХНОЛОГИ

- ЛАЗЕР СКАННЕРИЙН ӨГӨГДЛИЙГ АВТОМАТААР
3D ЗАГВАР ҮҮСГЭХ ТЕХНОЛОГИ 41

ТАНИН МЭДЭХҮЙ

- VLBI (VERY LONG BASELINE
INTERFEROMETRY)-ИЙН СТАНЦ 43
- ГЕОДЕЗИЙН САЛБАРЫН СИСТЕМИЙН
ДИНАМИК ЗАГВАРЧЛАЛ 44

ТҮҮХИЙН ХУУДАСНААС

- КРАСОВСКИЙН СОЛБИЦЛЫН ТОГТОЛЦООНЫ ЭХЛЭЛ
ЦЭГ БУЮУ ПУЛКОВЫН ОДОН ОРОН СУДЛАЛЫН ТӨВИЙН ТҮҮХ 45
- ОРОСЫН ХОЛБООНЫ УЛСЫН ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН
БАЙГУУЛЛАГААС ГАРГАСАН БЭЛЭГ ДУРСГАЛЫН
БОЛОН БУСАД ЗҮЙЛСЭЭС 51

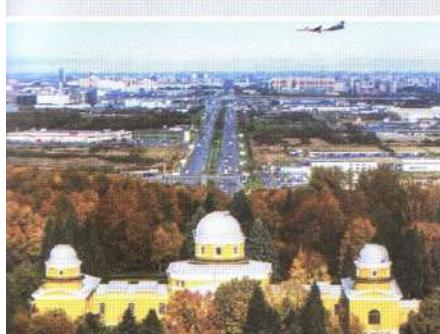
ГЕОДЕЗИЙН ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЛБАРТ ҮНЭТЭЙ ХУВЬ

НЭМЭР ОРУУЛСАН ЭРДЭМТЭД 54

МОНГОЛ ГЕОДЕЗИСТ ШУУЛЭГ 57

"ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙ" СЭТГҮҮЛД ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ

ӨГҮҮЛЭЛ БИЧИХ ЗААВАР 58

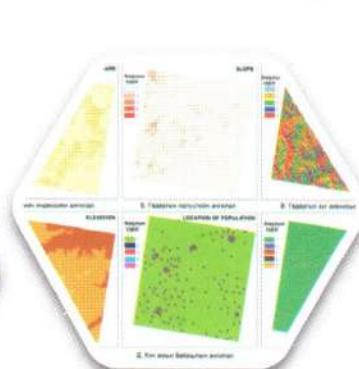
ГЕОДЕЗИ ЗУРАГ ЗҮЙ

МОНГОЛ УЛСАД ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН САЛБАР ҮҮСЧ ХӨГЖСӨНИЙ 90, ЭРХЭЛСЭН
ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГА БАЙГУУЛАГДСАНЫ 50 ЖИЛ

CARTOGRAPHY

REMOTE SENSING

GIS

GEODESY

АГУУЛГА

МЭНДЧИЛГЭЭ

2

ОНЦЛОХ БУЛАН

- ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН САЛБАР ҮҮСЧ ХӨГЖСӨНИЙ
90, ЭРХЭЛСЭН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГА
БАЙГУУЛАГДСАНЫ 50 ЖИЛИЙН ОЙ 3

ГЕОДЕЗИ

- АВТО ЗАМЫН БАЙГУУЛАЛТ ДАХЬ ГЕОДЕЗИЙН АЖИЛ 5

ЗУРАГ ЗҮЙ

- ЗУРАГ ЗҮЙН ОРЧИН ҮЕИЙН ХЭРЭГЛЭЭ 15

ЗАЙНААС ТАНДАН СУДЛАЛ

- УРГАМЛЫН ИНДЕКСҮҮД 23

ГАЗАР ЗҮЙН МЭДЭЭЛЛИЙН СИСТЕМ

- ГАЗАР НУТГИЙН ДЕФРОМАЦИ, ГАЗАР ХӨДЛӨЛИЙН
МОНИТОРИНГИЙН WEBGIS ХӨГЖҮҮЛЭЛТ ХИЙХ НЬ 25

ОНОЛ, АРГА ЗҮЙ

- НИСЛЭГИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ УДИРДЛАГЫН
ҮЙЛЧИЛГЭЭНД НИСЛЭГИЙН ЗУРГИЙГ АШИГЛАХ СУДАЛГАА 29

МЭДЭЭ, МЭДЭЭЛЭЛ

- GLOBAL SURVEY DAY ЗОХИОН БАЙГУУЛЛАА 37
- ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН
ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ 38

ЗОЧНЫ БУЛАН

- ИНЖЕНЕР ГЕОДЕЗИ ХХК- ИЙН ЗАХИРАЛ,
МОНГОЛ УЛСЫН ЗӨВЛӨХ ИНЖЕНЕР Ч.ЦЭРЭНБАТ 44

ШИНЭ ТЕХНИК ТЕХНОЛОГИ

- TRIMBLE SITE VISION 48

ТАНИН МЭДЭХҮЙ

- "SURVECE HYBIRD+" ПРОГРАМЫН ТУХАЙ 50

ЧӨЛӨӨТ ЦАГААР

- ЭЛЭГЛЭЛ 50

ТҮҮХИЙН ХУУДАСНААС

52

"ГЕОДЕЗИ, ЗУРАГ ЗҮЙ" СЭТГҮҮЛД ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ

- ӨГҮҮЛЭЛ БИЧИХ ЗААВАР 59

